



Sakshandsamar: John Arve Hveding

Kommunedirektør/rådmann:

Saksnr.	Utval	Møtedato
032/20	Hovedutvalg oppvekst og kultur	02.09.2020
101/20	Formannskapet	07.09.2020
108/20	Kommunestyret	21.09.2020

RIKSSAMLINGSJUBILEUM HAFRSFJORD 2022 - ORGANISERING OG FINANSIERINGSMODELL

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Karmøy kommune vedtar å delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022 og gir sin tilslutning til endelig organisering og finansieringsmodell slik det fremgår i saksframlegget.
2. Karmøy kommune vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1.000.000.
3. Det skal oppnevnes representanter fra Karmøy kommune som medlem i styringsgruppa for Hafsrfjord 2020:
4. Det forutsettes likelydende vedtak om deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene Haugesund, Stavanger, Sola og Rogaland fylkeskommune.

Hovedutvalg oppvekst og kultur 02.09.2020:

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

HOK- 032/20 Vedtak:

1. Karmøy kommune vedtar å delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022 og gir sin tilslutning til endelig organisering og finansieringsmodell slik det fremgår i saksframlegget.
2. Karmøy kommune vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1.000.000.
3. Det skal oppnevnes representanter fra Karmøy kommune som medlem i styringsgruppa for Hafsrfjord 2020:
4. Det forutsettes likelydende vedtak om deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene Haugesund, Stavanger, Sola og Rogaland fylkeskommune.

Formannskapet 07.09.2020:

Behandling:

på vegne av Karmøylista og Høyre, foreslått av Helge Thorheim, Karmøylista
Kommunestyret viser til tidligere meddelelser fra Rådmannen om en stram økonomi for kommunen, der det vil bli en utfordrende budsjettforhandling til høsten. Kommunestyret viser ellers til at Karmøy kommune over mange år har lagt ned et betydelig arbeid og ressurser i forbindelse med å profilere vår historiske arv fra vikingetiden, ikke minst gjennom Avaldsnesprosjektet.
Karmøy kommune vedtar å ikke delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022.

Forslag framsatt av Thorheim (KL) fikk 4 stemmer (H 3, KL 1), og falt.
Rådmannens innstilling fikk 7 stemmer, og vant frem.

FSK- 101/20 Vedtak:

1. Karmøy kommune vedtar å delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022 og gir sin tilslutning til endelig organisering og finansieringsmodell slik det fremgår i saksframlegget.
2. Karmøy kommune vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1.000.000.
3. Det skal oppnevnes representanter fra Karmøy kommune som medlem i styringsgruppa for Hafrsfjord 2020:
4. Det forutsettes likelydende vedtak om deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene Haugesund, Stavanger, Sola og Rogaland fylkeskommune.

Kommunestyret 21.09.2020:

Behandling:

., foreslått av Helge Thorheim, Karmøylista
Kommunestyret viser til tidligere meddelelser fra Rådmannen om en stram økonomi for kommunen, der det vil bli en utfordrende budsjettforhandling til høsten. Kommunestyret viser ellers til at Karmøy kommune over mange år har lagt ned et betydelig arbeid og økonomiske ressurser i forbindelse med å profilere vår historiske arv fra vikingetiden, ikke minst gjennom Avaldsnesprosjektet.
Karmøy kommune vedtar å ikke delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022.

rikssamlingsjublieum 2022, foreslått av Tor Kristian Gaard, Høyre
administrasjonens forslag og ordet inntil føres inn forkant 1 mill.

Gaard (H) fremmet forslag om å endre ordlyden i innstillingens pkt. 2 til "inntil 1.000.000 kroner".
Hansen (SV) fremmet utsettelsesforslag.

Utsettelsesforslag fra Hansen (SV) fikk 10 stemmer (KL 6, MDG 2, SV 2), og falt.
Thorheim (KL) fremmet tilleggsforslag.

Det ble først votert over innstillingen mot forslag fremsatt av Thorheim (KL).
Forslag fremsatt av Thorheim (KL) fikk 10 stemmer (KL 6, MDG 2, SV 2), og falt.

Det ble deretter votert over innstillingen mot forslag fremsatt av Gaard (H).
Forslag fremsatt av Gaard (H) fikk 24 stemmer (V 1, H 9, KL 6, MDG 2, FRP 6), og vant frem.

KST- 108/20 Vedtak:

1. Karmøy kommune vedtar å delta i en felles markering av Rikssamlingsjubileum 2022 og gir sin tilslutning til endelig organisering og finansieringsmodell slik det fremgår i saksframlegget.
2. Karmøy kommune vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt inntil kr 1.000.000.
3. Det skal oppnevnes representanter fra Karmøy kommune som medlem i styringsgruppa for Hafrsfjord 2020:
4. Det forutsettes likelydende vedtak om deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene

Saksutgreiing

Rogaland fylkeskommune behandlet sak om markering av Rikssamlingsjubileet Hafrsfjord 2022 i Regional- og kulturutvalget og i Fylkesutvalget høsten 2019, og i tråd med vedtak og i samsvar med anbefalingene fra forprosjektet, ble det satt av midler i økonomiplan og årsbudsjett for 2020. Fylkeskommunens deltakelse og økonomiske bidrag til markering av Rikssamlingsjubileet, forutsatte likeverdig deltakelse og bidrag fra kommunene Haugesund, Karmøy, Stavanger og Sola. På tross av politisk ønske og vilje om å bidra, spriker vedtakene til partene, særlig når det kommer til økonomi. I denne saken legges det derfor fram forslag til justerte rammer for jubileumsmarkeringen og nye forslag til likelydende vedtak for alle parter, med utgangspunkt i minste felles multiplum i de politiske vedtakene som foreligger per nå. Det understrekes at forutsetningen for fylkeskommunens videre engasjement vil være at kommunene tar et klart, forpliktende og likeverdig eierskap til prosjektet, og at det regionale perspektivet på Rikssamlingsfylket Rogaland opprettholdes.

Bakgrunn for saken

I 2019 ble det gjennomført et forprosjekt for markering av et rikssamlingsjubileum på bakgrunn av at det vil være 1150 år siden slaget ved Hafrsfjord i 2022. Forprosjektet ble gjennomført i samarbeid med Sola og Stavanger kommune og munnet ut i rapporten «Hafrsfjord 2022. Jubileum for vikingsslag og kongemakt i Rogaland», med forslag til overordnet konsept og organisering av et rikssamlingsjubileum.

Forprosjektet foreslo å gå videre med en modell der markeringen av rikssamlingen foregikk gjennom et år, hvor prosjektorganisasjonen skulle ha hovedansvar for start, slutt og et hovedarrangement med kongebesøk. Fokus skulle være på rikssamlingsfylket Rogaland. Et aksjeselskap ble foreslått opprettet, der Rogaland fylkeskommune, Haugesund, Karmøy, Sola og Stavanger kommuner skulle gå inn som likeverdige eiere med 20 % eierandel hver, og som likeverdige bidragsytere i finansieringsmodellen med et estimert totalbudsjett på kr 20 mill.

Forprosjektet/rapporten ble behandlet i egen sak i Regional- og kulturutvalget 19.9.19, sak 66/19, og i Fylkesutvalget 1.10.19, sak 192 /19, og deretter fulgt opp i økonomiplan og årsbudsjett for 2020, FT sak 131/19, i tråd med vedtaket fra Fylkesutvalget.

Samtlige kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om, eller signaler om, at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022. På tross av positive vedtak og signaler om deltakelse, er det kun Rogaland fylkeskommune som hadde fattet vedtak og satt av midler i tråd med anbefalingene fra forprosjektet.

Det er dermed behov for å nedskalere prosjektet i tråd med de vedtak som foreligger, og partene må ta stilling til endelig organisering og finansieringsmodell, slik også fylkesutvalgets vedtak la til grunn.

Problemstilling

Kommunen bes om å ta stilling til deltakelse i felles markering av Rikssamlingsjubileet 2022, og til endelig organisering og finansieringsmodell.

Saksopplysninger

Forprosjektet/rapporten ble behandlet i egen sak i Regional- og kulturutvalget og i Fylkesutvalget 1.10.19, sak 192 /19, og deretter fulgt opp i økonomiplan og årsbudsjett for 2020, FT sak 131/19, i tråd med vedtaket fra Fylkesutvalget:

Utvalget er positive til de anbefalinger som fremkommer i rapporten, og til videre deltakelse i arbeidet med å gjennomføre et Rikssamlingsjubileum i 2022.

Fylkeskommunen vil bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, forutsatt deltakelse og økonomisk bidrag fra kommunene: 2020: kr 500.000 2021: kr 500.000 2022: kr 2.000.000

Endelig organisering og finansieringsmodell må avklares når videre deltakelse og finansiering er vedtatt/avklart hos de fire kommunene.

Utvalget ber om at midler til videre arbeid med et Rikssamlingsjubileum i 2022 vurderes i budsjettssammenheng.

Tilsvarende la Stavanger og Sola kommuner fram sak om markering av Rikssamlingsjubileet i egne politiske utvalg høsten 2019, som ble fulgt opp i kommunenes budsjettbehandling for 2020 med totale bidrag på henholdsvis kr. 2 millioner og kr.1 million.

Haugesund og Karmøy kommuner ble først gjennom arbeidet med forprosjektet invitert med og foreslått som likeverdige deltakere i hovedprosjektet. Dette var i tråd med fylkeskommunens forutsetninger og vedtak om fokus på rikssamlingsfylket Rogaland og disse kommunenes rolle og betydning, både historisk og i tilknytning til tidligere markeringer av rikssamlingen. Bystyret i Haugesund vedtok 13.05.20 å bidra økonomisk til gjennomføringen i tråd med foreslått finansieringsmodell, totalt kr 1 million. Stavanger og Sola har behandlet saken politisk har satt av betydelig mindre beløp enn fylkeskommunen. Gjennom sine vedtak har de, i likhet med fylkeskommunen, også tatt forbehold og forutsatt bidrag fra de øvrige partene. Sola kommune har i sitt vedtak også gitt klare signaler om at de administrative kostnadene må reduseres og at de i stedet for en finansieringsmodell der alle deltakere bidrar med tilsvarende beløp, heller vil at innbyggertall skal ligge til grunn.

Oppsummert er det fattet vedtak om midler til markering av et Rikssamlingsjubileum (totalbudsjett for perioden 2020 – 2022) som følger:

Rogaland fylkeskommune	3 000 000
Stavanger kommune	2 000 000
Sola kommune	1 000 000
Haugesund kommune	1 000 000
Karmøy kommune	ikke behandlet politisk ennå

Rådmannens vurderinger

Samtlige av de andre kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022.

Rådmannen mener derfor det er grunnlag for å jobbe videre med felles jubileumsmarkering, men rammer og forutsetninger fra forprosjektet må justeres.

For Rogaland fylkeskommunes deltakelse har det vært sentralt at et Rikssamlingsjubileum skal kunne inkludere hele regionen, og at kommunene engasjerer seg og tar ansvar. Kommunene må nå ta klart stilling til videre deltakelse og eierskap til en felles jubileumsmarkering, og det forutsettes at alle deltar som likeverdige partnere.

Et felles og likeverdig eierskap understreker to viktige forhold: Jubileet vil bli markert både i sør- og nord-fylket, og det gir et tydelig signal til sentrale myndigheter om at dette står hele regionen bak. Det styrker muligheten for både interesse og økonomisk støtte fra nasjonalt hold. For å sikre relevans og legitimitet utover det lokale, vil det samtidig være avgjørende at Rogaland fylkeskommune tar en tydelig rolle.

På bakgrunn av foreliggende politiske vedtak og signaler, anbefales det at de økonomiske rammene

nedskaleres i tråd med dette, og nytt totalbudsjett og finansieringsmodell tar derfor utgangspunkt i et likeverdig bidrag fra partene på kr 1 mill.

Revidert totalbudsjett og finansieringsmodell:

Kostnader:

Prosjektleder/koordinerende ressurs 2,5 år	kr 2 500 000
Større arrangement og markedsføring	kr 2 500 000
Tilskuddsmidler	kr 2 000 000
Totalbudsjett	kr 7 000 000

Finansieringsmodell:

Rogaland fylkeskommune	kr 1.000.000
Sola kommune	kr 1.000.000
Stavanger kommune	kr 1.000.000
Karmøy kommune	kr 1.000.000
Haugesund kommune	kr 1.000.000
Kulturdepartementet	kr 1.000.000
Norsk kulturråd	kr 500.000
Legater, fond, stiftelser	kr 200.000
Private sponsorer	kr 300.000
Totalramme	kr 7.000.000

Forslag til øvrige rammer for jubileumsmarkeringen er som følger:

Målsetningen om en felles hovedmarkering av jubileet i både nord- og sørfylket hvor kongeparet inviteres på besøk opprettholdes.

Det opprettes en styringsgruppe med politisk representasjon fra alle de 5 partene. Mandatet vil ferdigstilles når det er fattet de nødvendige politiske vedtak hos partene.

Arrangementene i kommunene skal ha et felles overordna budskap. Den røde tråden er Rikssamlingsfylket og vikingfylket Rogaland, og vil knytte sammen nord- og sørfylket med Hafrsfjord og Avaldsnes som naturlige innfallsporter.

Det er en målsetning å ha en sum tilskuddsmidler øremerket Rikssamlingsjubileet som ulike aktører kan søke på. I tillegg vil det være naturlig at partene innretter eksisterende tilskuddsmidler slik at lokale jubileumsaktiviteter kan få støtte via disse.

Nedskaleringen av prosjektet innebærer at behovet for å opprette et eget aksjeselskap ikke lenger er til stede. I stedet foreslås det å ansette en koordinerende ressurs eller prosjektleder, som får ansvar for den videre planleggingen med utgangspunkt i forprosjektet, søke om midler fra eksterne parter, og koordinere arrangement i kommunene for å gi jubileet et tydelig og enhetlig budskap. Det er naturlig at Rogaland fylkeskommune tar på seg ansvaret for å ansette en slik koordinerende ressurs. For å komme videre med planleggingen, er det avgjørende å få på plass en slik ressurs snarest.

For fylkesrådmannen er det viktig at en jubileumsmarkering som dette også kan gi merverdi på lengre sikt enn et jubileumsår. Det vil bidra til å styrke kjennskapen til en viktig del av regionen og landets historie, bidra til identitetsbygging, og aktualisere behovet for økt forskningsinnsats og -formidling. Men ikke minst er det viktig at det kan bidra til en videre utvikling av reiseliv og turisme. Fylkets rike kulturarv og vikingtidshistorie har et uutnyttet potensial som kan gi merverdi for kulturturisme og reiseliv i hele fylket. Karmøy og Avaldsnes har gått foran og gjort en betydelig innsats, men potensialet for en større, og mer samlet satsing, er stort, og det vil være viktig at dette perspektivet ivaretas i gjennomføringen av et rikssamlingsjubileum i 2022.

Konklusjon

Samtlige kommuner og fylkeskommunen har positive vedtak om, eller signaler om, at de ønsker å delta, samarbeide om og bidra økonomisk til en markering av Rikssamlingsfylket Rogaland i 2022.

Rådmannen mener derfor det er grunnlag for å jobbe videre med felles jubileumsmarkering, men rammer og forutsetninger fra forprosjektet må justeres. Prosjektet må nedskaleres, både økonomisk, organisatorisk og i innhold. For å komme videre må det snarest på plass likelydende og forpliktende vedtak fra alle 5 partnere. Det er lagt fram tilsvarende saksframlegg med forslag til likelydende vedtak i de kommunene. Disse ble behandlet før sommerferien.

Den sannsynlige fordelingen mellom år endres som følger:

2020: kr 250 000 2021: kr 250 000 2022: kr 500 000

Rådmannen i Karmøy, 24.08.2020

Vibeke Vikse Johnsen

Sign.

Vedlegg:

Aktuelle tiltak og arrangement på Avaldsnes